

Către: Comisia Parlamentară protecție socială, sănătate și familie
Comisia Parlamentară economie, buget și finanțe

Nr. 33/20-AP din 01.07.2020

Ref.: Document de poziție la inițiativa legislativă înaintată de către DI Dan Perciun, Deputat în Parlamentul Republicii Moldova cu privire la modificarea unor acte legislative

Stimați Domni, Stimate Doamne,

Asociația Businessului European (EBA Moldova) Vă adresează cele mai înalte considerațiuni și urmare a examinării inițiativei legislative înaintate de către DI Dan Perciun, Deputat în Parlamentul Republicii Moldova cu privire la modificarea unor acte legislative, comunică următoarele.

Considerăm că propunerea privind majorarea graduală a contribuțiilor de asigurări sociale de stat și plafonării primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală pentru profesii juridice (notari, executorii judecătorești, avocații, administratorii autorizați, experții judiciari care activează în cadrul birourilor de expertiză judiciară, mediatorii) nu reduce din inechitatea care există în sistemul public de pensii și de asigurare medicală, așa precum este prevăzut în scopul proiectului de lege.

Considerăm că la moment există o neechitate în povara fiscală față de diferite tipuri de forme organizatorico-juridice, faptul care este demonstrat în următorul tabel:

Tipul activității	Povara fiscală			
	Impozit pe venit	Contribuții de asigurări sociale ¹	Prime de asistența medicală ¹	Taxa pentru amenajarea teritoriului ²
Profesii juridice	18%	Suma fixă: 10740 lei/an (cu asigurarea doar a pensiei pentru limită de vârstă și ajutorului de deces; exclude alte tipuri de prestații sociale)	Suma fixă: 4056 lei/an (Fără reduceri de 50% pentru achitarea în primele 3 luni ale anului, spre deosebire de ceilalți contribuabili)	30 lei/trimestru
Întreprinzători individuali	12%	Suma fixă: 10740 lei/an (cu asigurarea doar a pensiei pentru limită de vârstă și ajutorului de deces; exclude alte tipuri de prestații sociale)	Suma fixă: 4056 lei/an	30 lei/trimestru
SRL	12%	0	Suma fixă: 4056 lei/an	30 lei/trimestru

În ceea ce ține de nivelul cotei impozitului pe venit achitată de către persoanele care desfășoară activitate profesională în sectorul justiției în mărime de 18%, stabilită și aplicată la momentul de față, considerăm aceasta fiind discriminatorie față de toate celelalte categorii de contribuabili. Ținem să menționăm că la moment legislația fiscală presupune aplicarea cotei a impozitului pe venit în mărime de 12% atât pentru persoane juridice, cât și pentru persoane fizice. Astfel, considerăm oportun alinierea cotei a impozitului pe

¹ Cotele impozitelor menționate în tabel sunt aplicabile în cazul când sunt numai fondatori-persoane fizice

² În scopul exemplificării, am considerat taxele locale stabilite pentru mun. Chișinău

venit și pentru persoane care desfășoară profesii juridice. În acest sens, susținem inițiativa de revizuire a cotei impozitului pe venit impusă la moment acestor profesii de la 18% la 12%.

Cu privire la revizuirea plăților în BASS, considerăm că contribuția de asigurări sociale de stat trebuie să rămână în sumă fixă (minim obligatoriu) sau să fie prevăzută o cotă procentuală din venitul asigurat ales de avocat (opțional, pentru doritori, dar nu mai puțin de minimul obligatoriu). Totodată, propunem modificarea anexei 1 a Legii nr.489/1999 privind sistemul public de asigurări sociale prin substituirea sintagmei "Pensia pentru limită de vârstă și ajutorul de deces" din rubrica "Tipurile prestațiilor sociale asigurate" cu sintagma "Toate tipurile de prestații de asigurări sociale de stat din venitul lunar asigurat, egal cu [50]% din cuantumul salariului mediu lunar pe economie, prognozat pentru anul respectiv."

Reieșind din calculele Ministerului sănătății, muncii și protecției sociale,³ plătitorii de contribuții de asigurare socială în sumă fixă (profesiile juridice, întreprinzătorii individuali, titularii de patentă, alții care activează pe cont propriu) real plătesc contribuții de asigurare socială din venitul lunar asigurat egal cu 47% din cuantumul salariului mediu lunar pe economie, prognozat pentru anul respectiv.

La momentul actual, plătitorii de contribuții de asigurări sociale în sumă fixă beneficiază numai de pensie pentru limită de vârstă și ajutorul de deces, fiind lipsiți de restul prestațiilor de asigurări sociale proporțional volumului de contribuții deja achitate. Astfel, considerăm oportună prevederea unei echități legale stipulată prin art.3 din Legea respectiv, pentru toți contribuabili și oferirea tuturor facilităților/indemnizațiilor prevăzute în art.41 al Legii nr.489/1999, și anume: "Sistemul public de asigurări sociale (denumit în continuare sistem public) se organizează și funcționează având ca principii de bază:

- b) principiul egalității, care asigură tuturor participanților la sistemul public – contribuabili și beneficiari – un tratament nediscriminatoriu în ceea ce privește drepturile și obligațiile prevăzute de lege;
- e) principiul contributivității, conform căruia drepturile de asigurări sociale se cuvin pe temeiul contribuțiilor de asigurări sociale plătite;"

În ceea ce ține de revizuirea plăților în FOAM, considerăm inoportună propunerea privind stabilirea primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală în cuantum de 9% din venit, cuantumul acesteia urmând a fi stabilit în formă de sumă fixă. Ținem să menționăm că plafonarea asigurării medicale pentru liber-profesioniști este o practică regională. Astfel, de exemplu, asigurarea medicală (de sănătate) în România se stabilește în mărime lunară de 10% din salariul minim brut pe economie. Deci, cotizația respectivă este rezonabilă și plafonată. În plus, în România nu se cotizează deloc la sănătate, dacă veniturile avocaților sunt sub nivelul salariului minim brut.

Mai mult ca atât, conform Legii cu privire la asigurarea obligatorie de asistență medicală, mărimea primei de asigurare în sumă fixă se calculează prin aplicarea primei de asigurare în formă de contribuție procentuală la salariul mediu anual, prognozat pentru anul respectiv în baza indicatorilor macroeconomici. Adicional, subliniem că neacordarea profesiilor juridice (avocați, notari, executori, etc.) a reducerii de 50% la plata primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală în sumă fixă este o discriminare față de toate celelalte categorii de contribuabili.

În acest context, rugăm respectuos luarea în considerare a propunerilor prezentate și organizarea unei ședințe tehnice pentru a discuta obiectivele/propunerile la proiectul de lege cu toți factorii interesați. De asemenea comunicăm despre deschiderea EBA Moldova în acordarea suportului necesar în acest sens.

Cu deosebit respect,

Mariana RUFA,
Director Executiv
Asociația Businessului European

³ Contribuția anuală fixă în anul 2020 este de 10.740 lei. Salariul anual mediu pe economie în anul 2020 este de 95.436 lei (7953 lei x 12 luni). 47% din 95.436 lei = 44.855 lei. Contribuția de asigurare socială de 24% (18%+6%) din 44.855 lei = 10.765 lei.